

Омбудсман України
Ombudsman of Ukraine

ЗВІТ

про результати відвідування
приватного пансіонату для літніх людей «Орхідея»
15.11.2023

м. Рівне, 2023

I. Вступ

Для виконання функцій національного превентивного механізму (далі – НПМ) відповідно до Факультативного протоколу до Конвенції проти катувань та інших жорстоких, нелюдських або таких, що принижують гідність, видів поводження і покарання, на підставі статей 13, 19¹, 22 Закону України «Про Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини», 15.11.2023 групою НПМ здійснено відвідування приватного пансіонату для літніх людей «Орхідея» (далі – пансіонат, заклад).

Відвідування здійснювали члени групи НПМ:

Корнійчук Олександр Васильович – представник Уповноваженого у Рівненській області;

Українець Тетяна Володимирівна, головний спеціаліст Відділу сприяння роботі регіональних представництв Секретаріату Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини (керівник групи НПМ);

Черняк Артем Сергійович, головний спеціаліст Відділу сприяння роботі регіональних представництв Секретаріату Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини;

Слободенюк Інна Валентинівна, представник громадської організації.

Установа знаходиться за адресою: вул. Журавлина, 27, м. Рівне, Рівненська область, 33000.

На день відвідування у пансіонаті перебувало 34 особи (22 жінки та 12 чоловіків).

Відповідно до даних Єдиного державного реєстру юридичних осіб, фізичних осіб – підприємців та громадських формувань (далі – ЄДР) ФОП Борисік Олександр Олександрович (далі – ФОП) функціонує з основним видом діяльності згідно з КВЕД 87.30 Надання послуг догляду із забезпечення проживання для осіб похилого віку та інвалідів (фото 1). Окрім того, до зазначених у ЄДР видів діяльності ФОПа належать, серед іншого, діяльності згідно з КВЕД 63.99 Надання інших інформаційних послуг; 87.20 Надання послуг догляду із забезпечення проживання для осіб з розумовими вадами та хворих на наркоманію; КВЕД 88.99 Надання іншої соціальної допомоги без забезпечення проживання; КВЕД 96.09 Надання інших індивідуальних послуг; КВЕД 87.90 Надання інших послуг догляду і забезпечення проживання.

Надання платних послуг з розміщення, утримання та харчування осіб похилого віку здійснюється на підставі договору, укладеного між ФОП та родичами підопічних.

Заклад для літніх людей розташований в огороженому трьохповерховому будинку, має одну вхідну зону. Також наявна невелика прилегла територія, яка облаштована стільцями та столиками (фото 2).

У закладі спільно проживають підопічні різної статі, яким відповідно до статті 23 Конвенції про права осіб з інвалідністю забезпечено «особисті взаємини на рівні з іншими».

У закладі підопічних забезпечено чотириразовим харчуванням. За словами персоналу, їжу привозять із закладу громадського харчування, проте відповідний договір групі НПМ не надано. Працівниками здійснюється належне прибирання в спальних кімнатах та приміщеннях загального користування.

Забезпечується догляд за особами похилого віку: надається допомога у годуванні, здійсненні індивідуальних санітарно-гігієнічних процедур. Загальна чисельність працівників закладу становить шість осіб. Під час робочої зміни постійно знаходяться медсестра та три працівники з числа обслуговуючого персоналу, які надають допомогу в обслуговуванні підопічних.

У будівлі пансіонату встановлено пожежну сигналізацію, а також наявні засоби первинного пожежогасіння згідно з Правилами пожежної безпеки в Україні, затвердженими наказом Міністерства внутрішніх справ України від 30.12.2014 № 1417 (фото 3).

Житлові кімнати обладнані відповідно до потреб підопічних: наявні функціональні ліжка, протипролежневі матраци, приліжкові столики та персональні засоби технічної реабілітації.

Підопічні забезпечені м'яким та твердим інвентарем у достатній кількості. В пансіонаті облаштовані зони відпочинку для спільного перегляду телевізора.

Речі підопічних під час оформлення в пансіонат маркуються для забезпечення персоналізації м'якого інвентарю та закріплення особистих речей за особою.

Первинну медичну допомогу підопічні отримують відповідно до декларацій, укладених з сімейним лікарем, згідно з Порядком вибору лікаря, який надає первинну медичну допомогу, та Форми декларації про вибір лікаря, який надає первинну медичну допомогу, затвердженими наказом Міністерства охорони здоров'я України від 19.03.2018 № 503 (фото 4).

Персонал пансіонату володіє інформацією про стан здоров'я підопічних, допомагає у дотриманні ними режиму прийому лікарських засобів за призначенням лікаря. Забезпечення підопічних медичними препаратами чи іншими діагностичними послугами здійснюється їх родичами/близькими.

Лікарські засоби, які приймають підопічні, зберігаються у приміщенні на третьому поверсі закладу, облаштованому як кабінет медичної сестри, в окремих підписаних боксах, та видаються медсестрою відповідно до призначень лікарів (фото 5). Під час відвідування опитані підопічні повідомили, що лікарські препарати, які вони приймають, приносить медсестра закладу у палати за графіком відповідно до рекомендацій сімейного лікаря, а у разі необхідності надання медичної допомоги персонал закладу повідомляє про це родичам/близьким підопічного.

Під час відвідування відбулося спілкування з 12 підопічними та 2 працівниками закладу. Скарг на неналежне поводження, якість догляду та умови проживання від підопічних не надходило.

II. Факти, виявлені під час відвідування

Порушення права на гідні і безпечні умови перебування (стаття 28 Конституції України, статті 9, 20 Конвенції про права осіб з інвалідністю)

1. У ході відвідування закладу групою НППМ встановлено перенаселення окремих кімнат підопічних, що є порушенням норм житлової площі на особу та не відповідає вимогам ДБН В.2.2-18:2007 «Будинки і споруди. Заклади соціального захисту населення» та становить менше передбачених чинним законодавством 8-10 м² площі на особу (фото 6).

2. У пансіонаті відсутні денне, перспективне та дієтичне меню, що не дає змогу розраховувати енергетичну цінність харчових продуктів, збалансованість раціону для підопічних, яким лікарем призначено дієтичне харчування.

Порушення права на охорону здоров'я (стаття 25 Конвенції про права осіб з інвалідністю, стаття 49 Конституції України, статті 32, 34 Закону України «Про основні засади соціального захисту ветеранів праці та інших громадян похилого віку в Україні»).

3. Усупереч вимогам статті 7 Закону України «Про ліцензування видів господарської діяльності» у ФОП відсутня ліцензія на провадження господарської діяльності з медичної практики (зокрема, сестринська справа). Договір із закладом охорони здоров'я також не укладено.

4. У пансіонаті відсутня медична документація підопічних, наявні лише епікризи із закладів охорони здоров'я або виписки із медичної карти стаціонарного хворого (фото 7 - 8). За відсутності такої документації неможливо зробити висновки, про те, чи взагалі отримують підопічні призначені саме їм ліки, в якому дозуванні і час їх прийому.

5. Відсутнє приміщення для ізоляції новоприбулих осіб з метою попередження поширення інфекційних захворювань на території закладу, що порушує вимоги статті 21 Закону України «Про захист населення від інфекційних хвороб».

6. Матраци на ліжках підопічних загорнуті в поліетиленову плівку, що може бути фактором ризику утворення пролежнів у ліжкових хворих та маломобільних осіб через підвищену вологість.

Порушення права на свободу та особисту недоторканість (стаття 5 Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод, стаття 29 Конституції України).

7. Під час відвідування з'ясовано, що договори про надання послуги укладаються не з підопічними, а з їх родичами (фото 9). Водночас ФОП не вимагає рішення суду про визнання особи обмежено дієздатною або недієздатною, що давало б законні підстави для укладення такого договору з їх законним представником. Відсутність відповідного рішення суду може свідчити про те, що особи, які перебувають у приватному пансіонаті для літніх людей «Орхідея», можуть незаконно утримуватися у закладі без їх власної на те згоди.

Порушення прав осіб з інвалідністю та маломобільних груп населення (стаття 9 Конвенції ООН про права осіб з інвалідністю).

8. Пансіонат не пристосований до потреб осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення, що не відповідає вимогам ДБН В.2.2-40:2018 «Інклюзивність будівель і споруд», а саме:

заклад не обладнано ліфтами або підйомниками, що унеможлиблює організацію прогулянок для маломобільних та ліжкових хворих підопічних;

коридори закладу не обладнані поручнями;

сходи в закладі не промарковані та не контрастують із іншими сходами сходового маршу і горизонтальними площадками сходового маршу (фото 10-11);

у санітарно-гігієнічних кімнатах пансіонату відсутні штанги, поворотні або відкидні сидіння, милиці та інші приладдя поруч з унітазом (фото 12);

окремі санітарно-гігієнічні приміщення також повинні бути обладнані тривожною сигналізацією.

При вході до будинку не забезпечено безперешкодного проходу/проїзду до будинку через відсутність пандусу. Підопічні, що не здатні до самообслуговування та не пересуваються самостійно, розміщені на другому та третьому поверхах будинку, що ускладнює їх транспортування.

Зазначене також унеможлиблює безперешкодне пересування підопічних пансіонатом, зокрема з метою відвідування приміщень, які розташовані на першому та другому поверхах будівлі.

Порушення права на життя та безпеку (стаття 2 Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод, стаття 27 Конституції України).

9. У ході відвідування встановлено, що підвальне приміщення (далі – підвал) пансіонату використовується як укриття, хоча внутрішня висота кімнати підвалу є нижчою за середній зріст дорослої людини, що унеможлиблює його використання як укриття з метою безпечного перебування підопічних у разі оголошення сигналу «Повітряна тривога!» та не відповідає вимогам пункту 7 розділу XVII Державного стандарту стаціонарного догляду за особами, які втратили здатність до самообслуговування чи не набули такої здатності, затвердженого наказом Міністерства соціальної політики України від 29.02.2016 № 198 (далі – Державний стандарт), абзацу другого підпункту 2 пункту 5 Критеріїв діяльності надавачів соціальних послуг, затверджених постановою Кабінету Міністрів України від 03.03.2020 № 185 (далі – Критерії діяльності), та наказу Міністерства внутрішніх справ України від 09.07.2018 № 579 «Про затвердження вимог з питань використання та обліку фонду захисних споруд цивільного захисту» (фото 13).

Порушення права підопічних на отримання інформації про свої права та обов'язки, права направляти індивідуальні чи колективні письмові звернення або особисто звертатися до органів державної влади, органів місцевого самоврядування та посадових і службових осіб цих органів влади

(статі 40 і 57 Конституції України, стаття 13 Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод).

10. У закладі відстуні стенди з інформацією про права підопічних, а також номери телефонів гарячих ліній та посадових осіб, до яких вони можуть звернутися у разі порушення їхніх прав (зокрема, Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини) (фото 14).

III. РЕКОМЕНДАЦІЇ

1. Забезпечити перебування в закладі підопічних виключно на основі їх добровільної згоди (особистої або їхніх законних представників).

2. Вжити заходів щодо надання медичної допомоги відповідно до чинного законодавства: шляхом укладання договорів із закладами охорони здоров'я та отримання ліцензії на господарську діяльність з медичної практики.

3. Здійснювати діяльність пансіонату відповідно до: положень Закону України «Про соціальні послуги»;

Державного стандарту стаціонарного догляду за особами, які втратили здатність до самообслуговування чи не набули такої здатності.

4. Забезпечити реалізацію прав осіб з інвалідністю.

5. Здійснити контроль за організацією харчування підопічних.

6. Розмістити у доступному місці вичерпну інформацію про конституційні права і свободи людини із зазначенням телефонних номерів гарячих ліній, номерів телефонів та інших контактів державних органів та посадових осіб, до яких пацієнт може звернутися в разі порушення його прав.

7. Опрацювати можливість забезпечення щоденних прогулянок на свіжому повітрі для маломобільних осіб та ліжкових хворих.

8. Забезпечити розміщення підопічних в кімнатах із дотриманням норм житлової площі на особу.

Додатки: фотоматеріали – на 4 арк. в 1 прим.

**Керівник групи НПМ
Головний спеціаліст Відділу
сприяння роботі регіональних
представництв Секретаріату
Уповноваженого Верховної Ради України
з прав людини**

М. Усєвєв -

Тетяна УКРАЇНЕЦЬ

Фотоматеріали

Фото 1

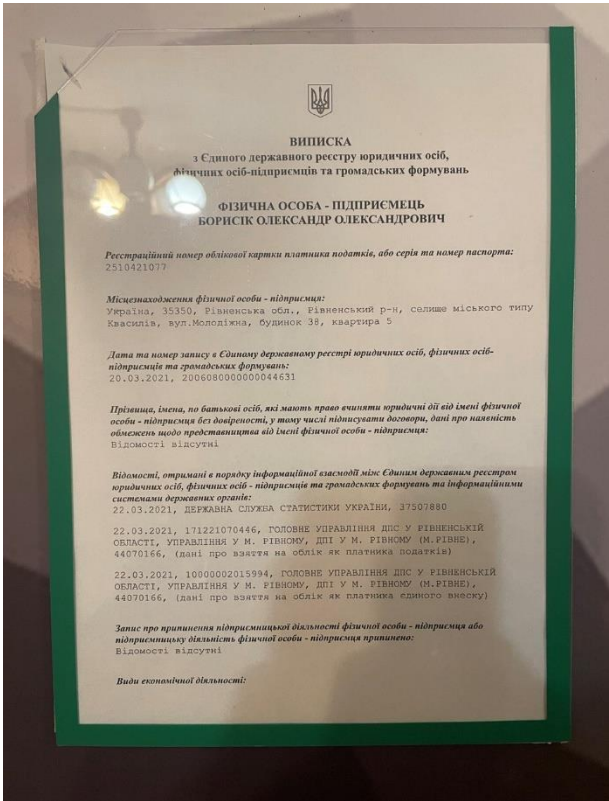

Фото 2

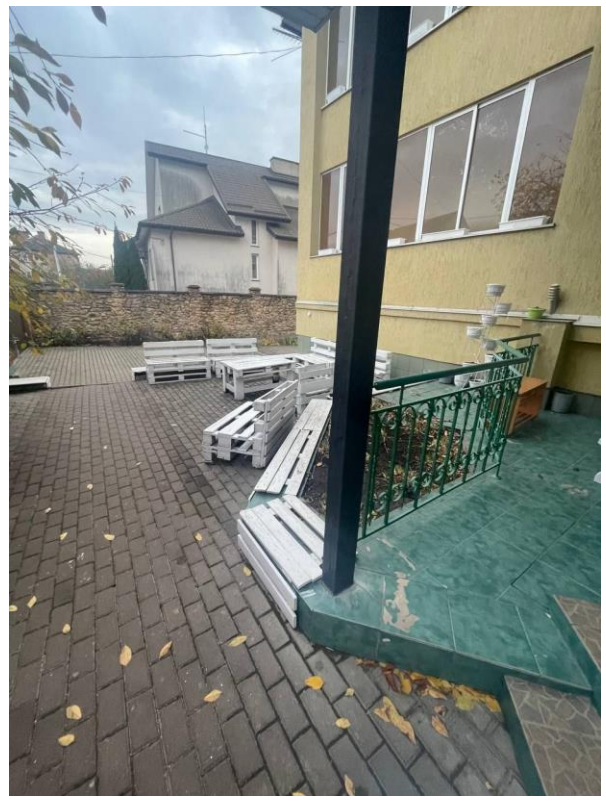

Фото 3

Фото 4

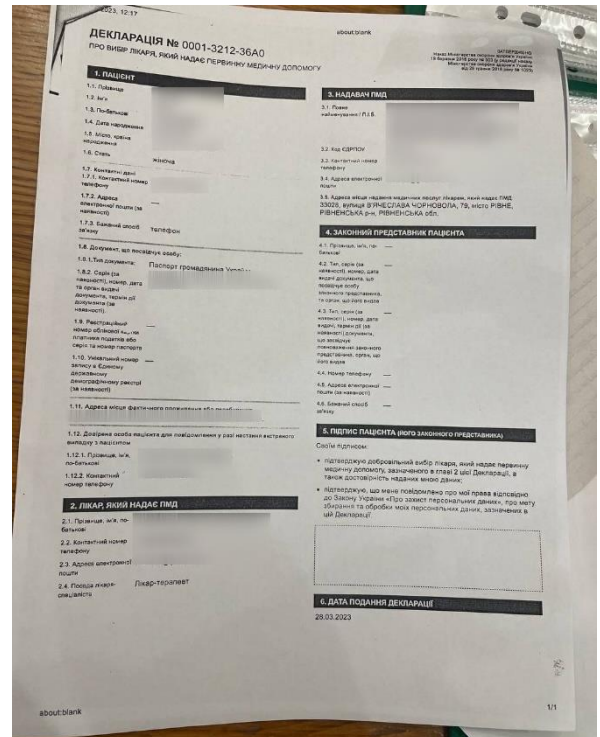

Фото 5

Фото 6

Фото 7

ЗАТВЕРДЖЕНО
Наказ Міністерства охорони здоров'я України
14 лютого 2012 року № 110

Найменування Міністерства, іншого органу виконавчої влади, підприємства, установи, організації, до сфери управління якого належить заклад охорони здоров'я	МЕДИЧНА ДОКУМЕНТАЦІЯ	
	Форма первинної облікової документації № 027/о	
Найменування та місцезнаходження (повна поштова адреса) закладу охорони здоров'я, де заповнюється форма	ЗАТВЕРДЖЕНО	
м. Рівне, вул. Карлаухова, 25а	Наказ МОЗ України	
Код за ЄДРПОУ 0220000885	2 1 0 1 2 0 1 6 № 2 9	

ВИПСКА
із медичної карти стаціонарного хворого №17456

У поліклініку за місцем проживання, до сімейного лікаря
(найменування і місцезнаходження закладу охорони здоров'я, куди направляється виписка)

- Прізвище, ім'я, по батькові хворого
- Дата народження 29.11.1970 (місяць, місяць, рік)
- Місце проживання хворого:
- Місце роботи (посада): пенсіонер
- Дати: а) в амбулаторно-поліклінічному закладі захворювання (число, місяць, рік)
направлення в стаціонар 15.10.23 (число, місяць, рік)
б) у стаціонарі: надходження 15.10.23 (число, місяць, рік)
виписки 27.10.23 (число, місяць, рік)
- Повний діагноз (основне захворювання, супутні захворювання та ускладнення):
ЗАКРИТИЙ УЛАМКОВИЙ ЧЕРЕЗВЕРТЕЛЬНИЙ ПЕРЕЛОМ ПРАВОЇ СТЕГНОВОЇ КІСТКИ ЗІ ЗМІЩЕННЯМ. КАЛЬЦІНІУЮЧА ХВОРОБА КЛАПАНІВ СЕРЦЯ. СТЕНОХ АК НЕДОСТАТНІСТЬ МК ПЕСТИУЮЧА ФОРМА ОП. БЛОКАДА ЛНПГ, ПНПГ, СН II А СТ, ФК II. ГІПЕРТОНІЧНА ХВОРОБА II СТ., 2СТ ЗА АТ, РИЗИК III. ТВЕРЕЗА. (S-72.1)
- Короткий анамнез, діагностичні дослідження, перебіг хвороби, проведене лікування, стан при направленні, при виписці:
Скарги на біль, обмеження функції в ділянці правого кульшового суглобу.
З анамнезу відомо, що травми отримала 14.10.23р. близько 22:00 в побутових умовах внаслідок падіння в квартирі. БШД доставлена до ПДВ КНП ЦМЛ РМР, де була оглянута лікарем травматологом, проведена рентгенографія. В послідовному була госпіталізована в травматологічне відділення для подальшого лікування.
Анамнез життя: ТБЦ, вен. зах, хв. Боткіна заперече. Алергологічний анамнез не обтяжений. ФЛОГК 2023р.

Фото 8

Об-но: загальний стан відносно задовільний. Шкіра, видимі слизові звичайного кольору. Периферичні-лімфатичні вузли не збільшені. Цитовидна залоза не збільшена. Дихання вільне, не затруднене, ЧДР 18 за хв. Аускультативно везикулярне дихання на всьому протязі легень. Тони серця чисті, звучні, АТ 130/70, п.7буди/хв. Живіт м'який, не болочий. Печінка, селезінка не збільшені. С-м Пастерацького негативний з обох сторін. Фіз. відправлення в нормі.

Локально: візуально відмічається в ділянці правого кульшового суглобу помірний набряк, деформація, пальпаторна болочість. Рухи в с-бах обмежені, болочі. Кровопостання та іннервація дистальних відділів кінцівки не порушені.

На рентгенографії: уламковий черезвертельний перелом правої стегнової кістки зі зміщенням

Обстеження: Ан. крові ер. 4.05. Нв 103, Л 14.24. АЛТ 11, АСТ 29.3, заг. білок 64.5, білірубін заг. 28.5, сечовина 9.8, креатинін 43, глюко. в крові 5.25, калій 3.74, натрій 143, хлор 106. АРТТ 25.6. Гр. крові А(II)+. РМР від 16.10.23р. від'ємний. ФЛОГК 2023р. Тест на COVID-19 - негативний.

15.10.23р. Консультація кардіолога: див. діагноз.
15.10.23р. Рентгенографія правого кульшового суглобу: протокол обстеження додається.
20.10.23р. Доплер-ЕХОкардіографія: протокол обстеження додається.
23.10.23р. Поведено консилиум – проведена оперативного лікування пов'язане з високим ризиком для життя пацієнтки, рекомендовано продовжити консервативне лікування в амбулаторних умовах.

15.10.23р. операція: ТРАНСКУТАННЕ ВВЕДЕННЯ ШПИЦІ ЧЕРЕЗ ГОРБИСТІТЬ ПРАВОЇ ВІГ КІСТКИ З НАКЛАДАННЯМ СИСТЕМИ СКЕЛЕТНОГО ВИТЯГУ.

Лікування: режим 2, дієта № заг. профілактика пролежнів бісопропол, ко-пренеса, роталфен, проксіум, фленокс. виробі медичного призначення.

8. Лікувальні і трудові рекомендації:

- обмеження фізавантаження на оперовану кінцівку;
- дозоване ЛФК суглобів лівої в/кінцівки;
- дихальна гімнастика;
- ліжковий режим;
- профілактика пролежнів;
- рентгенконтроль через 1,5 місяці з моменту операції з вирішенням подальшої тактики лікування;
- Ксарелто 10мг 1т. 1р/д – 1місяць з моменту операції;
- збалансоване харчування.

Виписується на амбулаторне лікування, під нагляд лікаря травматолога поліклініки по місцю проживання. Враховуючи наявність супутніх захворювань хворій пропозиковано проведення оперативного лікування.

27.10.23 року

Лікуючий лікар
Зав. відділенням

Фото 9

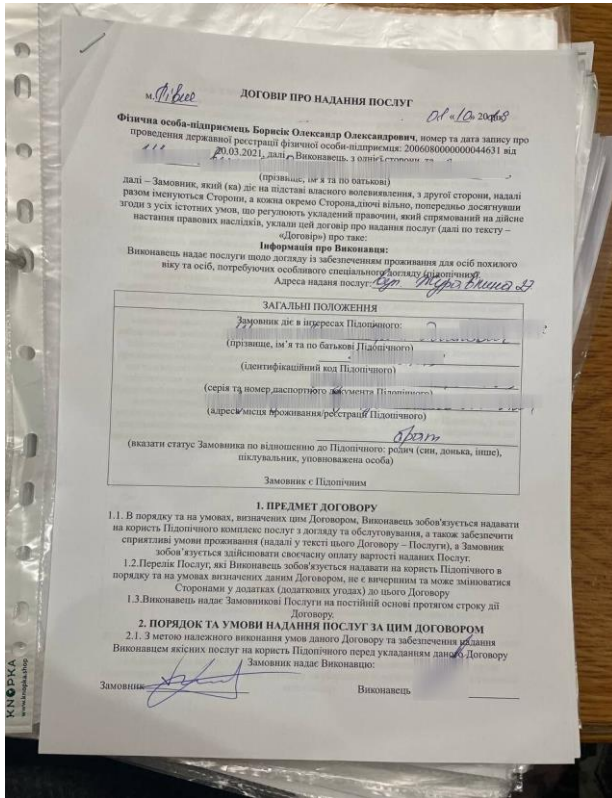

Фото 10

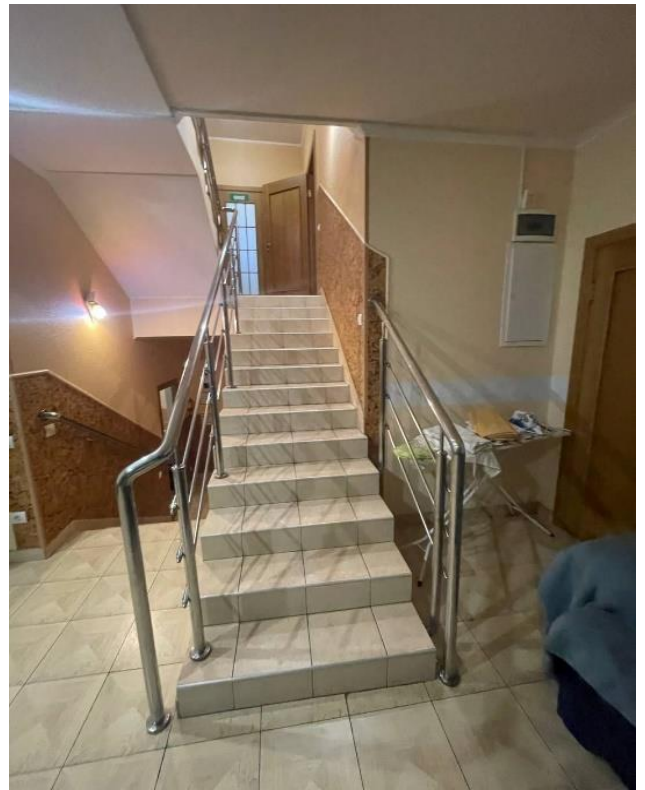

Фото 11

Фото 12

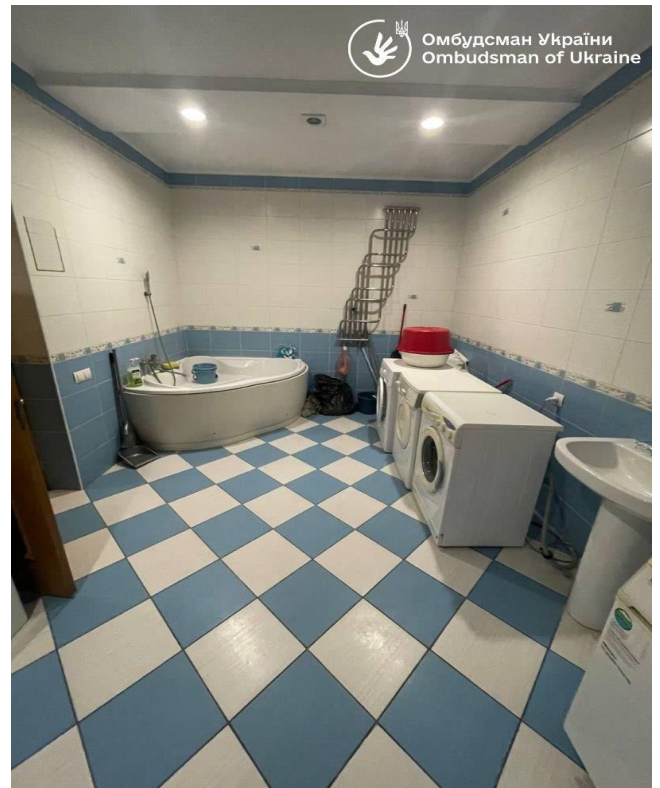

Фото 13

Фото 14

